

O lastnini in strahu

*Na igrišču se igrajo in čebļjajo punčke tri;
kaj pri njih doma imajo, jih povedati sribi.*

*»Mi imamo svojo vilo in bazen, pa avta dva,
vsak dan nosim drugo krilo,« prva brž skrivnost izda.*

*»Astrijska je hiša naša, marmorna so tla, povsod,
za oči je prava paša,« druga že je prvi bot.*

*Tretja brez besed ostane... - vendar le domisti se:
»Očka moj pa zgodaj vstane, preden gre, poljubi me.«*

foto: Ljubo Vukelič

Sem **Tomaz Bole**.

Vsako jutro se vprašam, kdo sem in kaj je smisel mojega življenja:

Ljubljčan, ki živi na deželi, človekoljub, pesnik, satirik, scenarist, režiser, novinar, organizator in producent, ljubitelj narave, predan veri in zaupanju v mlade, pronicljiv in zahteven poslušalec, nadarjen za odkrivanje nadarjenih...

Sicer pa direktor zavoda Gallus J.Carniolus, ustanovitelj Gallusovega sklada in soustanovitelj Ustanove Gallus, predsednik ZSU, Združenja slovenskih ustanov – fundacij. In član uredniškega sveta revije Prepletanje.

Otroci so zrcalo svojih staršev. Učijo se od njih, jih posnemajo, verujejo vanje. Otroci poznajo in sprejemajo samo eno resnico – »sveto« resnico svojih staršev. Njihove misli so čiste, njihov pogled svetleč kakor biser. Njihovo mlado življenje je ena sama igra in prav ta igra je njihova šola za življenje. Zato je tako pomembno, kam in kako jih usmerjajo starši.

Mlada država je kakor otrok. A starši, ki so jo spočeli, ne želijo biti le starši, ampak tudi rojenice. In taki starši ne delajo v dobro otrok, ampak v lastno korist v prepričanju, »saj bodo otroci tako ali tako podedovali za menoj.«

Ena od otroških iger, ki smo se jo zelo pogosto igrali na našem peščenem dvorišču, mi je ostala v spominu. Takrat je nisem prav dobro razumel, čeprav sem bi kar uspešen v njej. Rekli smo ji »Zemljo krast«. V tistih časih je bilo vse »naše« in pregrešno je bilo imeti lastnino. Pravzaprav si sploh nisem znal dobro predstavljati, kaj pomeni »moje«.

In, glej ga zlomka, nenadoma se je zgodilo, da je pregreha postala vrlina.

Starši naše mlade države so ugotovili, da so lahko njeni lastniki; v boj za lastnino pa so se za njimi takoj odpravili še vsi bližnji in daljni sorodniki, znanci, prijatelji... V ljudeh se je prebudil lastninski nagon. Imeti. Dodajati. Vzeti... - komu? Ste vedeli, da imajo tudi lopovi svoje vrednote, pravila in etične norme? Med seboj jih absolutno spoštujejo, kajti kazen je vnaprej znana... Lastninski nagon »IMETI« ima nevarnega partnerja: STRAH »IZGUBITI«. Zato imetnik postavlja pravila, saj ima moč, da se lahko zaščiti pred izgubo. Nagon se krepi in postaja navidezna vrednota. Pogum »obdržati pridobljeno« postaja navidezna vrlina. Vse je kot milni mehurček.

Mala Anka je dobila novo kolo. Maks se je želel zapeljati z njim. »Ne, ne dam ti ga, to je MOJE kolo,« ga je hotela odpraviti. In v tistem trenutku ji je dobra vila prišepnila na uho: »Če je tvoje, potem ga pa lahko posodiš, lahko ga deliš z Maksom...« Ankine oči so se nenadoma zasvetile in z odprtim srcem je ponudila kolo Maksu; premagala je strah, da bi izgubila nekaj svojega.

Starorimski mislec Cicero je rad poudaril: »Omnia mea mecum porto – Vse svoje nosim s seboj.« Starogrški filozof Diogenes je osvajalcu Aleksandru Velikemu, ko ga je ta vprašal, kaj mu lahko ponudi, odvrnil: »Prosim, stopi mi s sonca...«

Poslovnež je moral na poti s svojim helikopterjem zasilno pristati v puščavi. Mimo je prišel Aboridžin in poslovnež mu je ponudil helikopter, če bi ga rešil iz puščave. »Kaj mi bo tvoj stroj, mladi mož, saj ga ne morem nositi s seboj na hrbtu,« mu je odvrnil. Tudi peš se lahko daleč pride in tako je nesebični staroselec pospremil poslovneža na varno. Čigava je ZEMLJA, čigava VODA, čigav je ZRAK? Bi radi, da bi bili vaši? Naprodaj so! Samo en element ni naprodaj – OGENJ. Tega je Bog prihranil zase, da bo požrl lakotnike.

Janezek je bil bister. S pridnostjo, z marljivostjo in vztrajnostjo je postal celo pameten. Ali pa bo zreli mož Janez postal tudi kdaj moder? – Če bi vprašali velikega grškega filozofa in modreca, bi vam rekel: »Scio me nihil scire. – Vem, da nič ne vem.« ■